

صاحب امتیازی :  
شهیندر زاده فلیلی  
اعمر علمی

اداره و تحریر محلی :  
جنال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .  
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .  
نسخه سی هر یرده یکری پاره در .

۲۴ . صفر الحیر ۳۲۹



وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ : اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ بِکُلِّ شَیْءٍ اَنْ تَجْعَلَ لِّیْ فِیْهِ خَیْرًا

شرائط اشتراك :  
سنه لکی ۳۰، آلتی آیلنی  
۲۰ غر و شدر

ممال اجنبیه ایچون :  
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراتقدر . اعلانات ایچون  
اداره ماموری محمد زهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۲۴ شباط افرنجی ۱۹۱۱

۱۰ شباط ۱۳۲۶



یازنیورز ، مادم که هر کس بر مطالعه و اندیشه یوزدن حقیقی سوله مک شقی اختیار ایدیور ، دیمک که حق سوله مک مطالعه سز و اندیشه سزله قالیور . هیئت اجراییه سزک عمومی حقیقه کی محاکمه من ایل هر ناظر حقیقه کی محاکمه نک قاریشد . برناماسی لازمدر .

هیئت اجراییه سزک مساعی مشترکسی محمولی اولان سیاست عمومی من ، داخل و خارجده مظهر اعتماد دکدر . واقعا اکثریت فرقه سی ملک اکثریت عظماسنده موجود اولان حالت روحیه نک ترجانی اولادی ، لکن بزم دیدیکمز ینه بر حقیقت در . هیئت اجراییه ایچنده ملک احترام و مودتیه ، اعتماد و امنیت مظهر اولانلر وار ، لکن اولمالارده وار . سیاسیات جهتی اداره ایدنلر سزک خصوصیاتیه عائد برطاقم احوالی وار که نه بوراده ، نه اور و یاده ونده عالم اسلامده مجهول دکل . ظن ایدر که فضله تشریحات حاجت یوق . بواجوال ، اور و یانک بزه جدتله معامله ایتمه سبب اولدینی کی عالم اسلام کده یأس و فتورینی و حتی بعضاً حیرت و انفعالی موجب اولویور . عجیباً بومهم نقطه بی کرک علاقه داران و کرک اکثریت فرقه سی نهیه آکلاما مازانه کلیور ؟

واقعا ملت ، قدره نامیه سی هیچ غیب ایتمیکی ایچون ، اجتماعی اعتباریه برنوجواندر ، قوی در ، جداله مقدر در . لکن سیاسیات و اقتصادیات سزک آرتق تفسیخه باشلادینی آکلامق وهله اعتراف ایتمک ایچون نه بکلیور ؟ انقلابک اک سه و میلی . اک محترم سیالرندن بری اولان طلعت بکک یرینه ، ینه اک چوق اعتماد و مودت بسله دیدیکمز بر ذاتی یکیرمکله عجیباً سیاسیات و اقتصادیات سزده بر تبدل امید ایدیله ییلیمی ؟ اصلا .

صدر اعظم ابراهیم حق پاشانک کوستردیکی ایلمک مهارت ، طلعت بکک یرینه خلیل بکی انتخاب ایتدیرمک اولدی . یو ، ماهرانه بر استشفاعدر . فی الواقع خلیل بکی سومه من و تقدیر ایتمه من کیسه یوق ایسه سیاست عمومی سزک شوشکلنده داخلیه نظارتی قبول ایتدیکنه تأسیفلر ایتمه من بردوستی ده یوقدر . ناصل تأسیف ایدیلر که ذاتاً عدداً بک محدود اولان رجال انقلاب سزدن بریسی ده ، بویه ادامهی غیر ممکن و عمره سی مهلک بر سیاست عمومی نک بار ثقیل آله آندق .

عجیباً نتیجه سی نه اولاجق ؟ طلعت بکک فداسیله مالیه من ، سیاست خارجه من ، سیاست عمومی من دوزله جک ، اوج سندهر بکله دیدیکمز دوره مودت و اصلاحات باشلایاجق می ؟ افسوس که خایر !

بوتون روح سزله تنی ایدر دک فلك بزی تکذب ایتسین ، بوتون بواندیشه لرمزک جوجقجه توهیات و عندیات اولدینی آبات ایله سین . نه چاره که بوتنی اسعاف ایدیله حکدر . بوکون کوز قاپادیمز

احوال ، یارین بزه کوزلرمزی آجدره جقدر . واوله سانیورز که بوکون وظیفه و عهدلری طوتما . یانلر ، یارین کندی کندیلری لوم و دشنام ایدم جکدر ، غیب ایدیلن قیمتلی زمانه آجیاجقلر و شونا جیزانه سوزلری در خاطر ایلله جکدر در .

شهنشاده فلهلی

اصبر علمی



### حالت حقیقه من

انسان انقلابیه کی حالت روحیه من . - نچدد و ایجاد . - مشروطیتک سرای . - پارلمانارزم - بر مثال عبرتون . - تدابیر آله و عاجله .

انقلابک مقدمات ظهورنده کی حالت روحیه ملیه من کوز اوکندن اوزا قلاشدر مامق . امور ملت حقیقه طوغرو سوز سوله ییلیمک ایچون لازمدر . بویه پایماز و حالت حقیقه من میعار محاکمه ایتمز . سک . هیچ بر محل تطبیق بولامایه جق بوش نظریه لرله وقت کچر مش اولورز . سوء اداره و ظلم و نتیجه سی اولان سفالک آرتق تحمل ایدیله میه جک بر درجه میه کله سی و روم ایلی ده کی حیمتندان ضابطانجه و طنک انقاسی تحق ایدر دک اردونک فکر انقلابیه مظاهر اولماسی اوزدر ینه قوای ملیه نک مثلی اولان اردو واسطه سیله بر انقلاب یابیلدی .

تاریخ انقلابانده بویه بر انقلابه تصادف ایدیله میور . هر انقلاب سیاسی . عامه مائده بر انقلاب فکری وقوعی متعاقب ، افکار محافظه کارانه نک مدافع و محافظی اولان اردویه رعماً پایسلا گلشکن ، بزم انقلاب سزده عامه ملت یالکمز بر وظیفه مطاوعانه ایفا ایتمکله قاشدر .

بو حقیقی هر بریمز . بیک کره تکرار ایتدک و حالا ایدیورز . لکن نه بو حقیقه کی قوته ونده ایجاباتیه اهمیت و بریمز یوق .

بزم انقلاب سزدن سوکر استحصانه مجبور اولدینز شیارک تجوی « تجدد » لفظیه افاده ایدیله من . « ایجاد » کله سی ده مناسبر . بزم بر « هیئت متکامله اجتماعی » ایجادی اضطرارنده ایدک . واقعا دین اسلامک اساسلری عین مشروطیت و کافل حریت و شکل حکومت اسلام عن اصل اصول مشورت ایسه ده حکومت . امویه نک آله کچدکن سوکرا بو اساسلر غائب اولمش و حکومت مطلقه و کیفیه اصولی جریان ایلهمشدر . بیک سندهر ، بعض فاسله لرله استبداد حکم فرما اولدینی ایچون اقوام اسلامیه ده مشورت و مشروطیت استعدادلرینک تکامل ایتدیکنه و حتی عصرلرک تأیید ایتدیک عادات و استعداداتک ، فطره حکمنده امش کی مؤثر بولس دینه هیچ بر مدقق شبهه ایدم من . دیمک که بزم ، اسلامیتک مالی اولدینی خالد اسلامتجه اضاعه ایدیلن مشروطیت و مشورته نک ، اور و یالیرلر زدننده بولونان شکل متکا ملنی آلق مجبوریتده ایدک . شو قدر که بو شکل متکا

ملی ، ملکتمز دک احتیاجات حاضره سی ، اکثریت اهلایسک استعدادات فطریه و اجتماعی سی ، والحاصل قابلیت ملیه منی نظر دفته آلاق و بوشکل متکا ملی بزه قائده بخش اولاجق بر مصوریتیه صوفارق آلفه مجبور ایدک . بوراسنی حقیقه بجرمده نک ، ودها دو - غریبی ، عالیجنابانه تمنیات و آمال جریانی بزی چوراق وادیلره طوغری سور و کله دی . . . . .

بر زیلایشده ، سلم حریت و مشروطیتک اوست باصامانغه قدر حقیق ایتدک . بو ، بک جوجقجه بر حرکت و یووالانمق بک طبیی ایدی . تکامل فکرنده تدریج فکری ده مند مجدر . بزم ، بو حقیقی کوره مدیکمز دن یکی بر سلسله اسمایله هر شیئی تجدد ایدم ییلیرز ، صادق . خطالردن شو نتیجه لر حاصل اولدی :

- ۱ - سیاستلردن بی خبر سیاسیلر ،
- ۲ - اداره دن بی خبر مدیرلر ،
- ۳ - اجتماعاتدن بی خبر مبعوثلر ،
- ۴ - اقتصاددن بی خبر اقتصادچیلر ،
- ۵ - غرضه جیلقدن بی خبر غرضه جیلر ،
- ۶ - صنوف اجتماعی من ، ولزومی تحق ایتمش مختلف منظومات فکریه من یوق ایکن مناسز و تقلیدی فرقلر .

بومفردات غریبه منی شاشقنلق هاواننده دوکدک ، دهن احتراض ایله یوغوردق ، و بواجتماعی بنق جنریله امراض ملیه منم تداوی نه قالفیشدق . . . . . ایتته حالت حقیقه من . بو حالتی تماماً تقدیر ایدیورسه ق ؛ اوکا کوره چالیشمالی و رجه لرمزی اوکا کوره ترتیب ایتلی بزم .

فرانسز تربیه سیاسی کوردیکمز ، فرانسه منی تقلیده چالیشه کلدیکمز ایچون ، مشروطیتده مراتبه رعایت ایتمکدن ماعدا ، فرانسه نک پارلمانارزم اصولی تقلیده قالفیشدق . بر فکرک ، هر محیطده شبهه سز تأثیری واردر ، لکن بوتأثیر هر برده مساوی دکدر . بر محیطده مفید اولان فکر . دیگر بر محیطده ضرر سز و یابی قائده و حتی مضر اولایلیر . پارلمانارزم اصولک بزه دکل شمده ، حتی آتیده بیله نه کی تأثیرلر پایه بیله جکنی اوزونجه دوشونمک لازمدر . پارلمانارزم اصولک محل تطبیق اولان محالکدن فرانسه منی تدقیق و برع عصرلق اداره و سیاستی تحلیل ایدم جک اولورسه ق . مهد حریت عد ایدیلن او ملکتمده بواصولک اجرا ایتدیک مکرره تأثیراتی کورمکده کچیکمه بزم . بوربع عصر اق زمانده ، حریت عیداً تهلکده دوشدی [ بولانزه وقوعاتی ] ملک نه کی سفیل آلارده قالدینی تحق ایتدی [ پاناما رشوتلری ] سیاستک اطراد سزلنی ، قوتنک انقاسی . فرانسه منی عالیجنابانه برسیلری و حریتورلکی ایله ، منافع حقیقه سیله غیر متاسب براتفاقه اجبار ایتدی . [ فرانسه - روسیه ائتلافی ] کندیسی استقلال نام ایله دوشونمده منع ایدن ، کندیسی بربیک مطیع

درجه سه اينديرن، مستملكتي ايجون هيچ براسقبال  
برافيان ديكر برافاقه سوق ايندي | فرانسه -  
انكلتره استلافي | وپوكون دنجي حريتي اك بوپوك  
شعشميله اعلا ايند اوتملكتده حريتي شخصيه يكي  
براستيدادك تيموردن آلارينه دوشمك اوزره در .  
[ قولكتيوزم وسوساليزم ]

پارلمانتريزم اصول اداره سه ، فرانسرلردن ده  
مستمد ودها حاضر لائمش اولديغيزي ادعا ايده ميه .  
عجبا اولرده بوقدر فئالغه سبب اولان بر اصول بزده  
نه ياماز ؟ تجاريت واقعه و محققدن چوق طوعوي  
نتيجه وقاعدلر چيقارمقدن بي نظير اولان فيلسوف  
شير « ايسنسر » متحده آمريقادن بحث ايدر كن  
شو يولده اداره افكار ايدور :

« متحده امريكا جمهوريتي تاسيس ايند اكابر ،  
فراقنلر ، واشينگتونلر ، آذربزمان صوكر  
وطنلرينك ، انترقه جيلر ، سياسي ايش ايديتلر ،  
موقع ومأموريت آرايانلر آلينه دوشه چكني خاطرلرينه  
بيله كيرمه مشلردى . و دوشونه مشلردى كه حكومتك  
استاد اينديكي قوه انتخابيه ، فؤذلى فقط وجدانسز ،  
يالكنز موفق اولمق و ايش يايق املنى بسار برطاقم  
آدملرك آلنده قلاجق و ناموسلى وجداً وطنرور  
انسانلر حياه عموميه ساحه سندن تحقيرلر و افتزالرله  
قوغولاجق ! »

اكر كوزمرك اوكنده جريان ايتمش اولان حالانك ،  
اغظم متفكرينك درميان ايندكاري افكارك ، تاريخك  
ويرديكي درسلك برمعنسي وارسه ، آرتق زمزمه  
خطالرمزي آكلامامز وعواوض نداويسيله ملت دلخسته بي  
ايكلمه ميه زم لازم كالير . بزه حريتي لازم . لكن  
بو حريتي ، ملتك اغفال ايديلمه سنى و تكامل و ترقيدن  
محروم براقيلماسنى ايجاب و يالكنز برشي اولمق ،  
برموقع طومق و ياخود موقعنى محافظه ايتك املنده  
اولانلره خدمت ايدمك شكلده اولمامالى در .

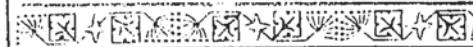
حريتك ، بزم شعديكي سويه ميه كوزه معقول  
ومشروع برحدى واردر . حالبوكه شيعدى بزده  
تداول ايند شكل حريتي ، كاه بوحد معقولك  
يك فوقده كاه يك دوننده در . ملاتى ضمحلاله سوق  
ايدمك افكارده حريترورلر كوربوروز ، حريتي  
وارديه قوجه برملنى [ حكومتى دكل ] كندى  
وطنده تحقير ايدنلرده بوق دكل [ اوج سنه لك مطبوعات  
كوزبله او قونسون ] وينه كوربوروزكه استبداد  
اداري بي خاطره كتيرن افكار و اعمالده وار .

بزه مشروطيت لازم . لكن بومشروطيت ،  
احتياجات مليه ميه مناسب و بزي اقراضدن قورتاره چق  
شكلده اولملى ، بوقسه بش اون كشي نك ذوق و كيفه  
موافق ، عادى برقليدن عبارت ، تطبيق محال و اغيار  
مليه ملتي ازمك ايجون سند و سبب اولاجق و ياخود  
مجلس مبعوثانده كلاه قايماجه او بونه يارايه چق برشكلده  
دكل .

شومسرو داتك قوه دن فعله چيقاريلاسى زمانه ،

زمانه تكامله محتاجدر . بومسرو دات اونودلاماسى  
ودر عقب مقدماتك تطبيقه تشبث اولونماسى لازم  
شيلردر . مع مافيه عموميتى اعتبار يله تدابير آجله نوغنددر .  
زيرا باشده قانون اساسى اولارق بالجله قوانينك  
مكملآ تعديل و تنظيم ايدلمه سنى وابستدر . قانون  
يازمق ، مقاله ويا حكايه يازمغه بكنزه مديكي ايجون  
بونك اوزونجه بر زمانه ويكي برنسلك يتشمه سنى محتاج  
اولديغنى كيسه انكار ايتز . باخصوص بزده هنوز  
صنوف اجتماعيه نيدا اولاماشدر . بودعوانى ده ايضاح  
ايدلم : استانبولده ابي شكرجي ، بوركجي ، محليجي  
كيملردر ؟ « ديسلر ، قولايجه جواب ويررز . افكار  
عموميه نك شهادتيله مهارتى ثابت اولمش آدملر وار .  
لكن : علماي اجتماعي اتكنز ، فضالى سياستكنز ، دهاده  
اداره كز كيملردر ؟ « ديسلر . جواب بولمقدن صيقتى  
چكدرز . شهمسز قريش بر استقباله نسل حاضر ك  
ازباب اقتدارى ياواش ياواش نعين ايدمك و افكار  
عموميه دن شهادتيله آلاچقدر . اووقته قدر اداره  
مصلحته ، صبر و متانتله بكمه مكه ومع هذا يك قولاي  
اولان تدابير عاجله بي اتخاذ بورجولوز .

تدبير عاجله يه كانجه : بودعوانق كندى كندمزي  
وعلى آلافتقندن فراغت ايدمك احتياجات خنصره مي  
اك ابي آكلايه چق برهيئت اجرائيه تشكيل ،  
ناموس و حق دائرستنده تقديرات و ارشادات ايله  
هيئت اجرائيه بي ده ابي چالشمغه ، ده ااحاطملى  
دوشونمكه ودها از خطا ايتكمه سوق و تشويق و استقامت  
ايجون بزدن ده ابي حريص ده اچوق وطنرور  
وهله يك چوق مقتدر برنسل كز يده يتشدير مكه  
سعي در ، بوسوك امل ايسه « كنجلرمزه شرق  
وغربك مهما امكن چوق فضائى جامع ، شرق وغربك  
مهما امكن از قبايحي شروهر حلاله دين و ملي بر  
تريسه ويرمك » ايله آلده ايديله بيلير .



## انتفاوات

اسلامك حالت روجيه سى حفته

تدقيقات

پوردو دارالفنوني مكافاتي احراز ايتش متفكرين اسلاميه دن  
ونوس مهاجريندن دوقنور

شريف امير الحسنى بك

قارداشز طرفندن

دوقنور بوازمه قارشى يازيلان فنى رديه

— ٢ —

اجدادمز ، بالجله اقوام نرذنده دوكمه جياك ،  
قلمكارلق ، سلاجيلىق واقشه ظريفه اعمالى كبي  
صنايعله مشار بالبنان ايديلر . موسيو « وبياردو »  
دييوركه :

« ضربه سنى حائل اولامايه چق قدر ماهرانه صو  
ويرلش قليجلر ، يك اينجه اولدقلى حالده آلات

قاطعه يه مقاومت ايند زرهلر ، او يوموشاق خاليلر ،  
يارلاق و نظريف يوك ، پاموق و ايبك قاشلر و حالا  
مشهور كيشميرى شالار ، مسلمانلرك صنايعده نه  
درجه لرده ايله رى كيتدكارينه شاهد عادلدر . »

شيعدى ده علم هيئت و رياضياته كاهلم : نه  
جسارتله ادعا ايدم بيليرسكنز كه بو علملر مسلمانلره  
مجهول ايدى ؟ شرق ساي صاف و راقى ، علم  
هيتنده بزي سرك استاد كز ايتدى . بوكون بيله  
بزم اصطلاحات علميه مزي استعمال ايديورسكنز  
مثلا « السميت » كه مزي « آزي موت Azimuth »  
و « سمت الرأس » ي ، زويت Zenith » ،  
« النظر » ي « نادير Nadir » شكند . قوللا -  
نيورميسكنز ؟

بزم مسلمانلرك كواكب و بروجيه ويرديكمز  
اسملردن « الفول » يرينه « يازر » بحر يله « آلنول  
Albul » ، « الطير » يرينه « آلاير Alhaur »  
« الرجل » يرينه « رى يزل Riegel » اسملرني  
استعمال ايتديكمز كبي « وضا » ، « آلدبران »  
كه لرى ده بزدن مأخوذدر .

مسلمانلرى هيئت تحصيله تشويق ايجون  
قرآنده كى آيادن :

وهوالذى جعل لكم التجوم لتتهدوا بها فى  
ظلمات البر والبحر

اقرده و دكزده ، ظلمات ايجنده يولكنزى  
بولما كزه يازدم ايتك ايجون بيلدزلى خلق ايند  
اودر . |  
آيتى آيتان كافى در .

رياضياته كانجه : اونوتما كز لازم كليدى كه  
« جبر » ك اسى بيله عرجه در . ياقوللانديكمز  
رقبلر ؟ بونلر عرب ارقاى در . و حالا سزده اولنره  
« شيفر آراب - ارقام عربيه » آدي و بريسورسكنز !  
مثلات . مسلمانلرك اك زياده اشتغال ايتدكاري  
اقسام رياضياتنددر . مثلاً حاسبات هيتده قوللا -  
نيرلردى . بوسيه ميني عربلر ، مثلاً چوق ترقى  
ايتدريدلر و يونانيلرك يك مشكلاته يايه بيلدكاري  
تطبيقى بوسايده قولايقله يابدلر . بومسرو داتى  
« سه دييو » نك اثرنده و مشهور « شازل » دن  
مقتبساً كوزه بيليرسكنز .

ينه مؤلف موسى اليهك اثرنده شو سوزلى  
كوره بيليرسكنز : [ مابعدى وار ]



## صحيفه اربيه

وارلق ...

اديب محترم سليمان پاشا زاده سامى بك افندى يه

چوكش بشرك . . دوش كنامكارينه داهم !  
برضربه قهار كى اندينه فردا . .